

II PARLAMENT CIUTADÀ DE TERRASSA

Dissabte, 21 d'abril de 2018

Punt: Presentació, debat i aprovació de la moció sobre salut

Ponent: Comissió de Drets Humans

Tipus de proposta: Moció

Codi: MO005

Títol: [Moció sobre Dret a la Salut](#)

Preàmbul

El Plenari del II Parlament Ciutadà de Terrassa, reunit el 21 d'abril de 2018, després d'haver realitzat dues jornades de debat i reflexió, la darrera de les quals sobre "Els drets humans i l'aplicació de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la ciutat", realitzada amb la participació d'una part important i representativa dels col·lectius socials que treballen per la defensa i contra la vulneració d'aquests drets a Terrassa, volem traslladar a l'opinió pública i a l'ajuntament de la nostra ciutat les següents consideracions i propostes perquè volem avançar cap a la consecució plena d'una administració que desenvolupi fermament el principi de subsidiarietat i sigui el màxim de garantista dels drets humans a la seva ciutat.

L'administració local ha de ser proactiva i receptiva, i ha de respondre sense cap mena de subterfugi a les peticions que li formulin les entitats i col·lectius de la seva ciutat. No pot amagar la seva responsabilitat, i s'ha de posar al costat de la seva ciutadania i treballar conjuntament en la consecució de les seves peticions.

Dret a la Salut a la Carta Europea

D'acord amb la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, Art. XVII

1. Les autoritats municipals afavoreixen l'accés en igualtat de tots els ciutadans i ciutadanes a l'atenció i prevenció sanitària.
2. Les ciutats signatàries, per mitjà d'accions en l'àmbit econòmic, cultural, social i urbanístic contribueixen de manera global a promoure la salut de tots els seus habitants amb la seva participació activa.

La Constitució de l'OMS defineix la salut com "un estat de benestar complet físic, mental i social, i no tan sols l'absència de malaltia o condició patològica". Així doncs, la falta d'habitatge, la situació d'atur i la precarietat econòmica, l'augment de la violència, l'alimentació deficitària són també atemptats a la salut de les persones.

Hem de reivindicar el que s'entén com a **seguretat vital**: tot allò necessari per viure dignament.

Dins del concepte de salut, s'ha d'incloure la Llei de la dependència i les polítiques socials adreçades a la gent gran, especialment pel que fa al tema de les residències. I demanem que es gestionin de forma integral, generant un contínuum assistencial.

Sanitat: Sistema Sanitari Públic

Després de 8 anys continuats de retallades, el sistema públic de salut es troba en el seu límit. Llistes d'espera desorbitades. Temps d'espera pel metge de capçalera, per especialista, per proves especials, per intervenció quirúrgica. Terrassa és la ciutat amb pitjors xifres de Catalunya i Catalunya té el nivell d'inversió per càpita més baix de l'estat espanyol, excepte Andalusia.

Els pressupostos en salut eren de 9.540 milions € a l'any 2010 i han baixat fins 8,876 milions € el 2017. Però aquesta reducció no ha sigut lineal respecte la inversió en la pública o la concertació en la privada ja que sobretot entre 2010 i 2015 (Boi-Ruiz) va augmentar la concertació. Tampoc ha sigut lineal respecte de l'Atenció Primària o l'Hospitalària; mentre l'Atenció Primària disminuïa d'un 20 a un 16 %, l'Hospitalària passava d'un 46 a un 49 % del pressupost.

Aquesta desviació no és innocent, és la orientació del govern i la pressió dels lobbys sanitari i farmacèutic per MERCANTILITZAR la sanitat, convertir-la en un negoci.

I aquest és el cas de Terrassa.

A desembre de 2017 la llista d'espera acumulada (visites, proves especials, intervencions quirúrgiques) a Catalunya era de 721.926 persones de les quals 39.455 corresponien a Terrassa (25.525 Mútua, 13.930 CST). Al gener de 2018 a Catalunya havia baixat a 712.791 (1,26%) mentre que a Terrassa va pujar a 40.315 (27.311 Mútua i 13.004 CST.).

A Terrassa la concertació de la sanitat a Mútua comporta un agreujament de les llistes d'espera, no només per les especialitats i operacions, sinó també en les visites per a l'atenció primària, el que provoca que la població es vegi molts cops abocada a anar a la sanitat privada, en molts casos a la mateixa Mútua que ofereix els seus serveis sanitaris de forma privada. Les inversions amortitzades amb els diners que es reben per l'assistència pública són utilitzades per la privada. De la mateixa manera, els recursos humans pagats per donar assistència pública són desviats en part a la privada, tant a Mútua com al CST.

La situació a Urgències és ja un problema de Drets Humans. Les situacions punta es donen durant tot l'any (no només en epidèmies de grip) en les urgències hospitalàries, ataquen directament la dignitat de les persones, posen al límit als i les professionals sanitaris i faciliten les errades assistencials. Cal un replantejament global:

1. Atenció continuada 24 hores al dia, tots els dies de l'any, en els Caps, per les urgències
2. Trasllat des dels Caps als Hospitals, amb ambulància, dels i les pacients que requereixin els serveis de diagnòstic o de les especialitats dels Hospitals
3. Obrir les plantes necessàries als hospitals, per els i les pacients d'urgències que calgui observar o hospitalitzar. Urgències no pot convertir-se en planta d'hospitalització omplint els passadissos.

4. Dotar de personal mèdic i d'infermeria per garantir l'assistència en condicions i temps raonables.

Davant d'aquesta situació emplacem a l'Ajuntament, com a ens més proper a la ciutadania i com a entitat subsidiària, a defensar a les ciutadanes i ciutadans per aconseguir que:

- 1 – El temps màxim d'espera per a concertar una visita amb el metge o metgessa de família sigui de 48 hores màxim.
- 2– Intervenir en la vulneració dels drets humans que significa la situació actual de col·lapse del servei d'urgències de la ciutat.
- 3 - Conèixer les dades reals de les llistes d'espera per especialitats i operacions des del moment de la seva petició pel servei d'atenció primària. (Petició ja formulada per la Plataforma en Defensa de la Sanitat Pública de Terrassa).
- 4 – Implantació generalitzada de la Clínica del Dolor per totes aquelles patologies que ho requereixin. Hi ha tecnologia i farmacologia adequada perquè cap persona hagi de patir dolors crònics insuportables.
- 5.- Potenciació de la Rehabilitació, que ha estat un dels sectors més castigats per les retallades, com a element clau per la recuperació de l'autonomia i benestar personal..
- 6- Servei d'ambulàncies digne i suficient que acabi amb les esperes excessives i inhumanes.
- 7– Assumir compromisos que comportin la promoció de la prevenció i de l'educació en salut
- 8 - Separar completament la sanitat pública de la privada (sanitat concertada) fet que comporta una total mercantilització de la sanitat. Els diners públics de sanitat han d'anar per a la sanitat pública i no per a la concertada, ni privada.
- 9 - Garantir l'assistència sanitària a tots els ciutadans i ciutadanes independentment de la seva situació administrativa
- 10- Afrontar amb urgència el tema de salut mental integral.
- 11- Obrir una Oficina Municipal on es recullin i es faci seguiment dels incompliments dels terminis d'assistència establerts i es recullin les queixes dels usuaris i usuàries dels serveis sanitaris
- 12- Que l'assistència social faci seguiment i aporti recursos necessaris perquè ni un sol pacient deixi de prendre les medicacions per no poder-les pagar
- 13- Revisar i ampliar el catàleg de prestacions sanitàries, incloent-hi la odontologia, l'osteopatia.

Polítiques socials adreçades a la Gent Gran: Llei de la Dependència

La "Ley 39/2006, Promoción de la Autonomía Personal y Atención a las personas en situación de dependencia", neix amb la voluntat de millorar la qualitat de vida, l'autonomia i la integració de les persones amb dependència així com donar suport a les famílies que viuen amb un o més membres en situació de dependència.

Una de les pretensions més importants que, estableix la Llei un cop la persona té reconegut grau de dependència és respectar la voluntat de les persones a poder-se mantenir a casa, si així ho desitgen amb el suport per part de l'administració pública a través d'una cartera de serveis vinculada al reconeixement de Grau.

Les constants modificacions realitzades durant els anys de desplegament de la Llei, han anat en detriment de les persones amb dependència i de les seves famílies cuidadores. Al nostre entendre, es vulneren els drets que la pròpia Llei contemplava en el seu inici, condicionant en alguns casos la contínuïtat al domicili.

Amb el "Real Decret 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir la estabilitat pressupostaria i foment de la competitivitat", s'estableix un nou criteri envers la prestació econòmica per al cuidador/a no professional, imposant l'obligatorietat que el familiar cuidador visqui al mateix domicili que la persona amb dependència que cuida, fet que:

- Condiciona a empadronar-se a casa del familiar dependent i deixar d'estar empadronat al seu propi domicili (amb les alteracions a nivell fiscal i altres que implica l'estar empadronat a un domicili o altre) ...
- Fills/es que s'organitzin per cuidar dels pares sense deixar de viure al seus domicilis queden exclosos de poder sol·licitar la prestació.
- La quantia de la prestació denota i menysté el valor d'una atenció 24h, que és la que s'exigeix a la persona cuidadora en tant que se li demana l'obligatorietat de la convivència, (suport econòmic que es va reduir en un 15 % i que actualment pot ser de 153/ 268'79 / 387,64 € segons el Grau de dependència assignat.
- Vinculada a aquesta prestació, també s'ha vist modificada la possibilitat que el familiar estigués donat d'alta a la Seguretat Social assumint l'administració una part de la cotització. Fins juliol del 2012, l'Estat assumia la totalitat del pagament de la cotització del conveni especial dels cuidadors. Des d'aleshores, es dona l'opció al cuidador/a a poder continuar d'alta, però a càrrec d'ell/ella.
- Tanmateix, les persones que sol·liciten la prestació estan subjectes a un període de suspensió de fins a 18 mesos i sense caràcter retroactiu (com sí estava contemplada en el primer plantejament de la Llei).

Quantes persones dependents hi ha a Terrassa pendents de cobrar l'ajuda a la persona cuidadora?

- En aquests moments estan pendents de cobrar totes les persones que se'ls va tramitar la prestació de cuidador/a després de desembre del 2016. No tenim registre de qui ha quedat exclosa de la prestació econòmica.

Què reivindiquem com a Col·lectiu de Treball Social de Terrassa:

- La nostra proposta és tornar al Text original de la Llei, pel que fa al tema de la persona cuidadora i fer una campanya de recollida de signatures a través del change i, al mateix temps, fer arribar la proposta al ple de l'ajuntament.
- Plantegem que totes les famílies tinguin les mateixes condicions d'accés a les ajudes i puguin escollir el recurs o servei que millor s'adeqüi a les seves necessitats.

Polítiques socials adreçades a la Gent Gran: Residències públiques

Segons l'IDESCAT, a Terrassa al 2016, més de 35.000 persones tenien més de 65 anys, de les quals més de 15.000 eren homes i més de 20.000 dones. Segons estudis, per a l'any 2025, es preveu que el tram d'edat que va dels 65 als 80 anys, les persones dependents seran un 7%, i en el tram de més 80 anys, ho seran més del 40%.

Si analitzem aquestes dades, veiem que en el cas mitjà d'una parella, és molt probable que al final, un dels dos acabin sent dependent. Això és una realitat que potser ens costa entendre i, sobretot assumir, però en el tram final de la vida algú s'haurà d'ocupar d'aquestes persones amb dignitat.

És ben segur que moltes d'aquestes persones, en revertir en persones dependents han/hauran d'acabar el tram final de la seva vida a una residència. Ja sigui en una residència concertada o privada (per falta de places públiques) encaminades per a donar servei a persones dependents, on es poden trobar amb un alt percentatge de persones dependents de grau II i III, i qui pren les decisions ho pot fer pensant més amb la rendibilitat del negoci que en el benestar dels residents.

Per altra banda, aquestes persones tampoc volen condicionar ni hipotecar durant anys a les persones que els podrien tenir al seu càrrec (fills, cònjuge, altres familiars, ...), és més, voluntàriament els volen descarregar d'aquesta responsabilitat i volen seguir comptant amb ells per a casos puntuals, però no en exclusiva 365 dies a l'any, segurament durant anys.

Moltes persones no disposen de 2.000 - 2.500 €/persona/mes per escollir una plaça a una bona residència privada, que n'hi ha, ja que les seves possibilitats no els hi ho permeten. Però molts tampoc poden optar a una plaça d'assistència concertada perquè la forta demanda fa que no hi hagi prou oferta i per tant llistes d'espera de mesos o anys i preus alts, moltes vegades abusius pel servei que es rep. Per això, cal que hi hagi una bona oferta de places públiques, de tal manera que les persones amb necessitats molt concretes no tinguin d'esperar per aconseguir una plaça adaptada a les seves necessitats a un preu raonable.

En el camp de la dependència, majoritàriament, les dones són les grans sacrificades ja que amb freqüència acaben sent durant anys les *infermeres* particulars de la parella, ja que normalment els homes comencen la seva dependència abans que les dones degut bàsicament per la menor esperança de vida de l'home (uns cinc anys menys) i per la diferència d'edat dins la parella (habitualment l'home és més gran).

Les actuals generacions de gent gran els ha tocat viure canvis molt dràstics en el tema de l'atenció a les persones dependents i no volen que la situació que viuen o han viscut es repeteixi.

Per tot això demanem a l'Ajuntament de Terrassa

1. Dades concretes de com està la situació de les persones dependents a Terrassa. El govern de la ciutat ha de vetllar i controlar aquesta situació.
2. Que s'elabori un pla d'acció i de futur per a la gent gran. Una política en la qual es tingui en compte la situació en què viu la gent gran i es busquin solucions de futur a curt i mig termini i que contempli altres possibilitats alternatives a les residències, com ara el cohabitatge, apartaments tutelats, etc. El govern de la ciutat ha de donar suport i estar al davant de les reclamacions que la gent gran necessita.
3. Que s'executin les obres de remodelació de la Residència Pública de Mossèn Homs, tal com es va quedar amb la darrera consellera de la Generalitat Dolors Bassa, amb un partida de 250.000€ existent als pressupostos de la Generalitat 2017.
4. La construcció de la Residència Pública a Sant Pere Nord. Residència que té el projecte acabat i el Parlament de Catalunya va instar al govern per a que s'executés, per la gran necessitat que hi ha.
5. Un estudi de la situació de Residències a Catalunya i sobretot de Terrassa.
6. Saber com està la situació de la construcció de la residència per a persones amb problemes de salut mental que també està projectada des de fa temps per a la Comarca.
7. Demanem el projecte i construcció d'una residència pública a Ca n'Anglada als horts de l'Avinguda de Barcelona.